

Universaliųjų priklausomybių standartas: lietuvių kalbos sintaksinio anotavimo gairių santrauka

Erika Rimkutė, Agnė Bielinskienė, Loic Boizou, Laura Kamandulytė-Merfeldienė, Kristina Brokaitė,
Laima Jancaitė-Skarbalė, Jonas Stepšys, Miglė Žemrietė

Vytauto Didžiojo universitetas

Kaunas, 2026

Įvadas

„Universaliųjų priklausomybių standartas: lietuvių kalbos sintaksinio anotavimo gairės“ (toliau – UD standartas) parengtas pagal Universaliųjų priklausomybių (angl. *Universal Dependencies*, UD) portalą: <https://universaldependencies.org/u/dep/index.html>. Rengta sintaksinio anotavimo taisyklės pritaikant lietuvių kalbos gramatikai.

UD standartas lietuvių kalbai parengtas vykdant 2024–2026 m. VDU ir Europos Sąjungos „NextGenerationEU“ projektą „[Morfologiškai ir sintaksiškai anotuotų tekstynų modeliai apmokymui \(auksiniai standartai\)](#)“ (Nr. 02-098-K-0001). Projektas finansuotas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis. Projekto vadovė: doc. dr. E. Rimkutė.

Universaliųjų priklausomybių standartas plačiai naudojamas morfologiškai ir sintaksiškai anotuotiems tekstynams rengti. Jis remiasi priklausomybių gramatikos modeliu, ypač tinkančiu sintetinėms kalboms, kurioms būdinga žodžių formų kaita ir laisva žodžių tvarka. Tai naujusias ir tarpkalbiniuose sintaksės tyrimuose šiuo metu plačiausiai naudojamas standartas, skirtas nuosekliam gramatikos (kalbos dalių, morfologinių ypatybių ir sintaksinių priklausomybių) žymėjimui įvairiose kalbose.

Pagal UD standartą lietuvių kalbai pritaikytos 47 sintaksinės pažymos (viena iš jų *nmod:gov* – nauja, nenaudota anotuojant kitų kalbų tekstynus). Lentelėje pateikiami trumpi pažymų apibrėžimai, aprašomi pagrindiniai šių pažymų naudojimo atvejai ir pateikiama pavyzdžių. Čia pateikiami pavyzdžiai ne priklausomybių medžio principu, o linijiškai, paryškinant žodį, kuriam taikoma sintaksinė pažyma, ir pabraukiant žodį, nuo kurio jungiamas paryškintas žodis, pvz., ***sintaksinis medis*** (*sintaksinis* – priklausomasis žodis, jungiamas nuo žodžio *medis*).

Lentelėje pateikiama pastabų, kurios patikslina anotavimo taisyklės, ir testų, kurie gali padėti anotuotojams ir vartotojams atpažinti konkretų anotavimo atvejį.

Lietuvių kalbos sintaksiniam anotavimui naudotos pažymos

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
acl	<p>* PASTABA: klausa, remiantis A. Holvoetu (2009; 163–164), yra sintaksinė struktūra, turinti predikatą (arba reiškianti "užbaigtą predikaciją"), bet nebūtinai realizuojama kaip sakinyš ir nebūtinai yra tik šalutinis sakinio dėmuo. Čia daugeliu atvejų šalutiniams sakinio dėmenims įvardyti pasirinktas <i>klauzos</i> terminas.</p>	<p>Vardažodį modifikuojančios klauzos* (angl. <i>clausal modifier of noun</i>) (pažyminio šalutinis sakinyš), jungiamos jungtukais <i>kad, jog, kai, kaip, kada</i>,rieveiksmiais <i>kodėl, kur</i>.</p>	<p><i>Tai yra faktas, kad niekam nerūpi [acl].</i> <i>Sveikintinas yra požiūris, kad reikia [acl] išsaugoti sengires.</i> <i>Atsakymas, jog perku [acl] norėdamas pakelti sau nuotaiką.</i> <i>Išvardyk priežastis, kodėl išmetama [acl] daug maisto.</i> <i>Papasakok istoriją, kaip judu susipažinote [acl].</i> <i>Taikoma genų inžinerija, kai vieno augalo genas perkliamas [acl] į kito augalo geną.</i> <i>Namas, kur gyvenau [acl].</i></p>
	<p>TESTAS: bendratį kai kuriais atvejais galima pakeisti į naudininką (<i>rodykite iniciatyvą bendrauti – iniciatyvą bendravimui</i>) (paskirtis, tikslas).</p>	<p>Modifikuojanti bendraties konstrukcija.</p> <p>Modifikuojanti padalyvio konstrukcija.</p>	<p><i>Noriu paprasto būdo [obj] gauti [acl] nuolaidą.</i> <i>Noras dirbti [acl].</i> <i>Bandyamas derinti [acl].</i> <i>Rodykite iniciatyvą bendrauti [acl].</i> <i>Galimybė pasivaikščioti [acl], galimybė pasitikrinti [acl].</i> <i>Negalėjimas sielotis [acl].</i> <i>Sudarytos sąlygos skleisti [acl] rezultatus.</i> <i>Minutės spoksant [acl] į ekraną.</i> <i>Lėtai slinko laikas žiūrėti [acl] televizorių.</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
	TESTAS: atsižvelgiama į vadinamojo	Kai santykinė klauza (angl. <i>relative clause</i>) (pažyminio	<i>Esmė ta, kad šiuo metu galioja [acl] tokia taisyklė.</i>
	atliepiamojo žodžio buvimą ir jungiamąjį žodį.	šalutinis sakiny) jungiama nuo įvardžio ir yra pradedama jungtuku <i>kad</i> .	
acl:relcl	PASTABA: remiantis BLKŽ, šnekamojoje kalboje <i>kur</i> gali būti laikomas įvardžio <i>kuris</i> sutrumpinta forma, pvz., <i>Jums tekimba tokios žuvys, kur [nsubj nuo sveria] po dešimt gramų sveria</i> [acl:relcl]. BET: <i>Namas, kur gyvenau gyvenau</i> [acl] – kai žymima vieta, <i>kur</i> laikomasrieveiksniu ir žymimas <i>advmod</i> .	Santykinės klauzos (pažyminio šalutinio sakinio), modif kuojančios vardažodį ir pradedamos santykiniais įvardžiais (dažniausias – <i>kuris (-i)</i> , <i>koks (-ia)</i> , <i>katras (-a)</i> , <i>kas</i> ; taip pat prielinksninės konstrukcijos <i>be kurio, su katruo</i> ir pan.).	<i>Mačiau vyrą, kurį tu myli</i> [acl:relcl]. <i>Sitikome darbuotoją, su katruo pratęsėme</i> [acl:relcl] <i>sutartį.</i> <i>Dviratis yra toks, kokio norėjau</i> [acl:relcl]. <i>Jums tekimba tokios žuvys, kur [nsubj nuo sveria] po dešimt gramų sveria</i> [acl:relcl].
	TESTAS: atsižvelgiama į vadinamojo atliepiamojo žodžio buvimą ir jungiamąjį žodį.	Kai jungiama nuo santykinio įvardžio.	<i>Nesutarėme dėl to, kas vairuos</i> [acl:relcl] <i>automobilį.</i> <i>Nežinau, ar tai, ką sakai</i> [acl:relcl], <i>yra tiesa.</i>
advcl		Veiksmažodį ar kitą predikatą modif kuojančios klauzos (aplinkybių	<i>Kai kalbėjau</i> [advcl] <i>su juo, jis buvo liūdnas.</i> <i>Tai sunkiau, negu galvojau</i> [advcl].

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		šalutiniai sakiniai: laiko, priešasties, sąlygos, tikslo, nuolaidos, lyginamieji ir kt.).	
		Pusdalyviai, padalyviai (taip pat ir išplėstinėse konstrukcijose), kai žymi aplinkybę ir galima pakeisti j šalutinį sakinį.	<p><i>Avarija įvyko temstant [advcl].</i> <i>Eidamas [advcl] į darbą, <i>paslydau.</i></i> <i>Girdžiu krykiant [advcl] <i>antis [obj nuo girdžiu].</i></i> <i>Girdžiu griaustinį [obj nuo girdžiu] griaudžiant [advcl].</i></p>
		Aplinkybės, reiškiamos bendratimi.	<p><i>Uodegos reikalingos musėms gaudyti [advcl].</i> <i>Važiuoju ligonio lankyti [advcl].</i></p>
		<p>Prieveiksmiams klauzos modif katoriams (angl. <i>adverbial clause modifier</i>), kai yra atliepiamasis žodis –rieveiksmis (pvz., <i>taip, kaip; tiek, kiek; tol, kol; tada, kada (kai); ten, kur; tam* / todėl, kad</i>) – atliepiamasisrieveiksmis žymimas <i>advmod</i>, o šalutinis dėmuo – <i>advcl</i>, abu jungiami nuo predikato.</p> <p>*<i>Tam</i> gali būti ir įvardis, pvz., <i>Pasirenk <u>tam</u> [obl:arg], kad prireiks [acl] daugiau laiko</i> – šiuo atveju klauza apibūdina įvardį, dėl to <i>tam</i> žymimas <i>obl:arg</i>, o klauza su jungtuku</p>	<p><i>Užpuolimo metu ji <u>elgėsi</u> taip [advmod nuo elgėsi], kaip jai atrodė [advcl] reikalinga.</i> <i>Tam [advmod nuo turime], kad spėtume [advcl], <u>turime</u> paskubėti.</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		<i>kad</i> jungiama nuo minėto įvardžio ir žymima <i>acl</i> .	
		Kai yra antrinis laisvasis predikatyvas (nebūtinasis), t. y. depiktyvas (būsena veiksmo atlikimo metu), reiškiamas būdvardiškaisiais žodžiais.	<i>Ji įėjo į kambarį liūdna</i> [advcl]. <i>Stebime save sustingusius</i> [advcl] prieš veidrodį. <i>Mokslininkai aplinką analizuoja vieną</i> [advcl]. <i>Pokštai, juokai bei nuotykiškai patys</i> [advcl] mus susirasdavo.
advmod		Žymima aplinkybė, einanti prieveiksmiu.	<i>Tu gražiai</i> [advmod] dainuoji. <i>Tu esi labai</i> [advmod] gražus. <i>Dainuoji labai</i> [advmod] gražiai. <i>Darbas namie</i> [advmod] tampa darbu <i>lauke</i> [advmod].
		Būdinys.	<i>Sesė bėgte</i> [advmod] bėga [root] namo.
		Kai yra antrinis laisvasis predikatyvas (nebūtinasis), t. y. rezultatyvas (būsena kaip veiksmo rezultatas) arba depiktyvas (būsena veiksmo atlikimo metu), reiškiami prieveiksmiu.	<i>Namą nudažė raudonai</i> [advmod] (rezultatyvas). <i>Mes parėjome dviese</i> [advmod] (depiktyvas).
advmod:emph		Pabrėžiamosioms dalelytėms (vartojamoms su įvairiomis kalbos dalimis) ir prieveiksmiams (pabrėžiantiems ir vartojamiems su daiktavardžiais). (Jeigu prieveiksmis vartojamas su	<i>Labai pavargau, ypač</i> [advmod:emph] <i>pirmadienį</i> (jeigu su veiksmožodžiu: <i>Aš ypač</i> [advmod] <i>pavargau</i>). <i>Aš netgi</i> [advmod:emph] <i>nepavargau</i> . <i>Autorė lygina vakarietiškąją tradiciją su Rytų Europos (daugiausia</i> [advmod:emph] <i>Lenkijos ir Lietuvos)</i> . <i>Tiria dalykus, kaip</i> [advmod:emph] <i>antai</i> [f xed nuo kaip] <i>žmogaus asmeninio ir šeimyninio gyvenimo aplinkybes</i> [appos].

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		<p>daiktavardžiu, dažnai tai – <i>advmod:emph</i>; jei su veiksmažodžiu – <i>advmod</i>; jei vartojama dalelytė, visada <i>advmod:emph</i>).</p> <p>Padalyviams <i>išskyrus</i>, <i>jskaitant</i>, kurie, laikoma, kad atlieka dalelytės funkciją (tada, kai padalyviai pabrėžia daiktavardžius).</p> <p>Veiksmažodis <i>palyginti</i>, kai atlieka dalelytės funkciją (sinonimiškai – <i>būtent</i>).</p> <p>Įvardžiai, morfologiškai žymimi <i>det</i>, taip pat gali atlikti <i>advmod:emph</i> funkciją – jie gan dažnai pabrėžia būdvardžius. Taip pat ir įvardis <i>pats</i>, vartojamas su aukščiausiojo laipsnio būdvardžiais, nes pabrėžia ypatybės gausumą ir šiuose junginiuose labiau atlieka aukščiausiojo laipsnio</p>	<p><i>Mokesčių inspekcija turi teisę reikiamus dokumentus gauti iš įmonių, įstaigų ir organizacijų, jskaitant [advmod:emph] <u>bankus</u> [appos] ir kitas kredito įstaigas.</i></p> <p><i>Kainos tokios dėl palyginti [advmod:emph] <u>naujos</u> statybos pastatų.</i></p> <p><i>Kokia [advmod:emph] <u>stipri</u>, toks [advmod:emph] <u>didelis</u>. Patys [advmod:emph] <u>geriausi</u> metai.</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		<p>prieveiksmio <i>labiausiai</i> funkciją nei įvardžio.</p> <p>Įvardis <i>tai</i>, kai jo funkcija – pabrėžti, o sakinyje yra kitas subjektas.</p>	<p><i>Darbas namuose – tai [advmod:emph] ne karjera tradiciniame šio žodžio prasme.</i></p>
amod	<p>PASTABA: skaitmenimis žymimi kelintiniai skaitvardžiai žymimi <i>nummod</i>.</p>	<p>Būdvardiškas žodis (būdvardžiai, dalyviai, raidiniai kelintiniai skaitvardžiai, kai kurie įvardžiai, išskyrus kai kuriuos būdvardiškuosius įvardžius, kurie žymimi <i>det</i> morfologiškai ir sintaksiškai), modifikuojantis daiktavardį arba įvardį.</p> <p>Tai – atributai, nurodantys ypatingą požymį.</p>	<p><i>Tai gražus [amod] <u>namas</u>.</i> <i>Aukšta [amod] garso <u>kokybė</u>.</i> <i>Nieko blogo [amod] <u>nenutiko</u>.</i> <i>Nieko įtartino [amod] <u>neaptiko</u>.</i> <i>Laiko [obj] reikalaujantys [amod] <u>bandymai</u>.</i> <i>Aukštas [amod] <u>pareigas užimančių</u> [amod] <u>asmenų</u> darbas.</i> <i>Apvalų [amod] <u>stalą</u> pirkome iš kaimyno.</i> <i>Prasidėjo antra [amod] <u>savaitė</u>.</i></p>
		<p>Išplėstiniams dalyviniams (ir būdvardiniams) pažyminiams (jie gali būti vartojami ir prieš, ir po pažymimojo žodžio (tada skiriami kableliu).</p>	<p><i>Ar sutinki su <u>idėja</u>, išreikšta [amod] dainos pavadinimu?</i> <i>Mačiau tave vakar vykusioje [amod] <u>konferencijoje</u>.</i></p>
appos	<p>TESTAS: turi būti po pažymimojo žodžio. Gali turėti įvadinį žodį (<i>ypač, t. y., kaip...</i>).</p>	<p>Daiktavardiškam daiktavardžio modifikatoriui po pagrindinio daiktavardžio, taip pat</p>	<p><i><u>Jonas</u>, mano brolis [appos], atvyko.</i> <i>Dar penkiomis <u>institucijomis</u> šalies gyventojai kiek labiau pasitikėjo nei pasitikėjo – Lietuvos banku [appos], Valstybės sienos apsaugos tarnyba...</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
	Atskirta arba išskirta skyrybos ženklais.	<p>priedėliui - kitaip sakant, įvairiems daiktavardiškiesiems daiktavardžio paaiškinimams, išvardijimams.</p> <p>Atskiriama kableliais, skliaustais.</p> <p>! Skirti nuo priedėlio prieš pažymimąjį žodį (kuris žymimas <i>nmod</i>).</p>	<p><i>Svarbus <u>pastatas</u> – Valdovų rūmai [appos] – yra kairėje. Toks vaikas, negavęs norimo <u>daikto</u> (saldainio [appos], žaislo, mašinėlės iš draugo), ima reikalauti.</i></p> <p><i><u>Inspekcija</u>, kaip nepriklausoma nacionalinė priežiūros institucija [appos].</i></p> <p><i>Motyvus, tokius [appos] kaip [mark] ilgesys [nmod:obl].</i></p> <p><i>Planuoti tokias visuomenės informavimo <u>priemones</u> kaip dalyvavimą [appos] radijo ir televizijos laidose.</i></p> <p><i><u>Riešutuose</u>, ypač [advmod:emph] žemės riešutuose [appos].</i></p> <p><i>Kainavo 3 milijardai <u>litų</u>, arba 3,3 procento [appos].</i></p> <p><i>Migracija, <u>tiksliau</u>, jos keliami iššūkiai [appos], patenka.</i></p> <p><i>Grįžimo <u>motyvaciją</u>, t. y. grįžimą skatinančius motyvus [appos].</i></p>
		Sujungiamojoje konstrukcijoje po apibendrinamojo žodžio išvardytiems dėmenims, t. y. <i>appos</i> žymimas pirmasis dėmuo.	<i>Pakviesti <u>darbuotojai</u>: rektorius [appos], katedros vedėjas, dėstytojai.</i>
		Santrumpoms (po daiktavardžio). Atskiriama kableliais, skliaustais.	<i>Lietuvos energetikos <u>institutas</u> (LEI) [appos].</i> <i>Bendras vidaus <u>produktas</u> (BVP) [appos].</i>
		Telefono, el. pašto ir pan. poroms.	<i>El. <u>paštas</u>: jones@abc.lt [appos], <u>tel.:</u> [list nuo paštas] 08666666 [appos].</i>
aux		Pagalbiniam veiksmažodžiui žymėti:	<i>Tėtis buvo [aux] išėjęs [root].</i>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		<p><i>būti, turėti*</i> + veikiamosios r. dalyviai (kurie morfologiškai nėra pažymėti būdvardžiais) / bendratis.</p> <p>Žymėti kaip uodegą, t. y. kaip priklausomąjį dėmenį.</p> <p>*<i>Turėti</i> šiose konstrukcijose atlieka pagalbinio vksm. funkciją (gali būti pakeičiamas <i>būti</i>).</p> <p>! Skirti nuo <i>cop.</i></p>	<p>Jie būna [aux] <i>praradę</i> [root] viltį.</p> <p>Pievoje buvo [aux] <i>matyti</i> [root] stirnos.</p> <p>Mes turime [aux] <i>parengę</i> [root] projektus.</p>
aux:pass		<p>Pagalbiniam veiksmažodžiui (<i>būti</i> + neveikiamosios r. dalyviai), kai yra pasyvinė konstrukcija ir dalyviai nėra subūdvardėję (t. y. nėra pažymėti būdvardžiais).</p> <p>! Skirti nuo <i>cop.</i></p>	<p>Stalas buvo [aux:pass] <i>išneštas</i> [root].</p> <p>Buvo [aux:pass] <i>parengtas</i> [root] projektas.</p>
case	<p>TESTAS: jei pirmas ž. junginio žodis būdvardiškasis (ne kilmininkas), tada tai ne polinksnis (ne case), pvz.: <i>automatiniu būdu</i></p>	<p>Žymimi prielinksniai ir polinksniai. Remiantis UD, funkciniai žodžiai priklauso nuo daiktavardžio.</p> <p>Dažniausių polinksnių sąrašas: <i>adresu, atveju, atžvilgiu, bėgyje, būdu,</i></p>	<p>Gyvenu prie [case] <i>universiteto</i> [obl].</p> <p>Susitinku su [case] <i>draugais</i> [obl:arg].</p> <p>Einu <i>namų</i> [obl:arg] link [case].</p> <p>Širdies sutrikimą galima pašalinti elektros <i>impulso</i> [obl] pagalba [case].</p> <p>Šie terminai yra netaisyklingi tiek <i>sintaksės</i> [obl], tiek reikšmės [conj] požiūriu [case].</p> <p>Paskolos prarandamos <i>skolų</i> [obl] sąskaita [case].</p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
	<p>[obl]; <u>tuo laikotarpiu</u> [obl].</p> <p>* Papildomai, jei žodis pakeičiamas prielinksniu – laikoma polinksniu: <i>per susirinkimą – susirinkimo eigoje.</i></p> <p>PASTABA: kai kurie polinksniai morfologiniame lygmenyje pažymėti daiktavardžiais.</p>	<p>dėka, dėlei, keliu, link, metu, pagalba, pagrindu, požiūriu, sąskaita, tvarka, tarpe ir pan.</p> <p>Daiktavardžiai laikomi polinksniais ir žymimi case tuo atveju, jeigu sudaro junginį, kurio pirmasis žodis – kilmininko linksnio.</p>	<p>Nereikia rekordų siekti <u>sveikatos</u> [obl:arg] sąskaita [case]. Aš nenorėčiau blogai kalbėti butų <u>tarnybų</u> [obl:arg] adresu [case].</p> <p><u>Gaisro</u> [obl] atveju [case] skambinkite telefonu. Projekto <u>rezultatų</u> [obl] pagrindu [case] buvo parengtos dvi paraiškos LR patentams gauti. <u>Paskaitos</u> [obl] metu [case] rašėme testą. Surikiuokite f gūras <u>didėjimo</u> [obl] tvarka [case]. <u>Draugų</u> [obl] tarpe [case].</p>
cc		<p>Skirta sujungiamiesiems (koordinaciją rodantiems) jungtukams žymėti.</p> <p>Taip pat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kartojamiesiems (ir..., ir, nei..., nei, tiek..., tiek ir kt.) • poriniams (su papildomomis pažymomis) (ne tik..., bet ir; ne tik..., tačiau ir) 	<p>Žmogelis mėgino teisintis, bet [cc] tas jo <u>neišgelbėjo</u>. Ir [cc] tada <u>pasnigo</u>.</p> <p>Ir [cc] <u>susitiksime</u>, ir [cc] <u>pasivaikščiiosime</u>. Jiedu nei [cc] <u>pažinojo</u> vienas kitą, nei [cc] buvo kada nors <u>susitikę</u>. Jai patiko tiek [cc] <u>vasara</u>, tiek [cc] <u>žiema</u>. Klausiu ne [advmod:emph] tik [f xed] <u>iš smalsumo</u>, bet [cc] ir [f xed] <u>dėl nerimo</u> [conj].</p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		<p>! Skirti nuo dalelyčių (pvz., <i>ir</i>) irrieveiksmių (<i>todėl, užtat, t. y.</i>), jų nežymėti cc. BET: <i> tiek..., tiek...</i> su vienuarūšėmis sakinių dalimis laikomi jng. (CCONJ) ir cc pažymos)</p>	
ccomp	<p>Atkreipti dėmesį į veiksmažodinio predikato antrojo nario (bendratis) subjektą: jei subjektai skiriasi, ta bendratis žymima <i>ccomp</i> (<i>Viršininkas liepė [root] iškasti [ccomp] griovį</i>).</p>	<p>Pažyma <i>ccomp</i> naudojama, kai sudėtinio veiksmažodinio predikato dėmenų subjektai yra skirtingi.</p> <p>! Skirti nuo <i>xcomp</i> ir nepainioti su veiksmažodiniais predikatais, kurių pagrindinis dėmuo – modalinis vksm.</p>	<p><i>Jis pasiūlė [root] atsisakyti [ccomp] pinigų.</i> <i>Mes kviečiame [root] aukoti [ccomp].</i> <i>Tu liepei [root] išeiti [ccomp].</i> <i>Vaikai kviečiami [root] dalyvauti [ccomp].</i> <i>Jie ragino [root] praplėsti [ccomp] EP vaidmenį.</i></p>
		<p>Klauziniai komplementai (papildinio šalutiniai sakiniai).</p>	<p><i>Jis sakė [root], kad tu mėgsti [ccomp] plaukioti [xcomp].</i></p>
		<p>Su kai kuriais tranzityviniais veiksmažodžiais, <i>būti</i> ir vardažodžiu: (<i>pri</i>)<i>versti, įpareigoti, prašyti, raginti, skatinti, kviesti</i> + bendratis <i>būti</i> + vardažodis [<i>ccomp</i>].</p>	<p><i>Visus raginu [root] būti [cop] supratingus [ccomp].</i> <i>Mama mus skatina [root] būti geresnius [ccomp].</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
			BET su įnagininko linksniu – xcomp, pvz., <i>raginu</i> [root] <i>visus būti supratingais</i> [xcomp]; <i>mama mus skatina</i> [root] <i>būti geresniais</i> [xcomp]. <i>Girdžiu</i> [root] <i>griaudžiant</i> [ccomp].
compound		Leksemų junginiai, kurie morfosintaksiškai elgiasi kaip vienas vienetas. Tarp jų nėra aiškaus sintaksinio ryšio (valdymo ar derinimo). Naudojama daugiausia: sudėtiniam skaitvardžiui žymėti (<i>šimtas penkiasdešimt penki</i> – dešiniau esantis skaitvardis yra viršūnė, o ankstesni jungiami prie jos naudojant <i>compound</i> pažymą). ! Išimtis <i>šimtas, tūkstantis, milijonas, milijardas</i> ar kt., kur yra sintaksinis ryšys su aiškiu pagrindiniu žodžiu.	<i>Penkiasdešimt</i> [compound] <i>penki</i> [nummod] <i>eurai</i> . <i>Du</i> [nummod] <i>nuo tūkstančiai</i> [compound] <i>tūkstančiai</i> [compound] <i>šimtas</i> [compound] <i>trys</i> [nummod] <i>sodinukai</i> .
conj		Sujungimo ryšiui (koordinacijai) (t. y. vienuose sakinių dalims, sudėtiniam sujungiamiesiems ir	<i>Lukas yra atviras</i> [root], <i>geras</i> [conj] ir <i>nuoširdus</i> [conj]. <i>Tarybos nustatys</i> [root] <i>vadovų atlyginimus ir tai leis</i> [conj] <i>atsirasti</i> [ccomp] <i>dar daugiau skaidrumo</i> . <i>Šią idėją gyventojai dar priima</i> [root] <i>nenoriai, dažniausiai turnyre vaikai dalyvauja</i> [conj] <i>be tėvų</i> .

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		bejungtukiams sakiniams) žymėti tarp dviejų arba daugiau lygiaverčių dėmenų. Kairiausias dėmuo eina viršūne, jungtukas (cc) arba skyrybos ženklai (<i>punct</i>) eina nuo dešiniau esančio žodžio, o kiti dėmenys (vienas su kitu susiję) – nuo viršūnės (<i>conj</i>). Viename sakinyje gali būti kelios sujungiamosios konstrukcijos.	<i>Jis mėgo [root] dainuoti ir groti [conj], o aš mėgau [conj] nuo root] šokti ir jam tai nepatiko [conj] nuo mėgau].</i>
		Kai toje pačioje sujungimo konstrukcijoje yra skirtingi išvardijimo lygmenys, sudaromos atskiros koordinacijos konstrukcijos, t. y. prie pagrindinio dėmens jungiami kiti dėmenys.	<i>Platininės, auksinės [conj] plokštelės, albumo kopijos [conj] ir tarptautiniai apdovanojimai [conj]. Pirmasis ryšys yra tarp: plokštelės > kopijos; plokštelės > apdovanojimai. Antrasis ryšys tarp: platininės > auksinės.</i>
		Tokioms konstrukcijoms būdingi kartojamieji jungtukai (kai pakartotas tas pats jungtukas).	<i>Valgiau ir žemuoges, ir avietes [conj].</i>
		Būdingi poriniai jungtukai, jungtukų konstrukcijos.	<i>Klausiu ne [advmod:emph] tik [f xed] iš smalsumo [obl], bet [cc] ir [f xed] dėl nerimo [conj].</i>
		Galima vienuose klauzų (vadinamųjų šalutinių	<i>Jūs toks [root] esate, jei [mark] visada darbus atiduodate [advcl] laikydamasis terminų ir graf ko, jei [mark] įvykdote</i>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		sakinio dėmenų) koordinacija.	[conj] visus savo įsipareigojimus, nemėgstate [conj] atidėlioti užduočių.
		ir t. t., ir panašiai, ir kita (ir kt.) laikomi lygiaverčiais išvardijimo dėmenimis ir įeina į sujungiamąsias konstrukcijas.	Valgiau <u>avietes</u> [obj], mėlynės [conj] ir panašiai [conj]. Siūloma viešinti darbo <u>užmokestį</u> [obj] ir kitas pajamas [conj]. Pririnko <u>aviečių</u> [obj], žemuogių [conj] ir taip [advmod] toliau [conj].
		Pridūrimas, pabrėžiamieji klausimai.	Tai buvau ne aš , ar ne ? [conj].
cop	<p>TESTAS:</p> <p>1) Jei jungtį <i>būti</i> galima praleisti, tada tai yra <i>cop</i> (<i>Viskas yra [cop] kaip anksčiau – viskas kaip anksčiau [root]</i>);</p> <p>2) jei jungtį <i>būti</i> galima pakeisti veiksmožiais <i>egzistuoti, vykti</i>, bet negalima praleisti, tada ji laikoma savarankišku žodžiu. Be to, kartais <i>būti</i> prisijungia kitų žodžių (prieveiksmių, dalelyčių) – tai irgi gali būti kriterijus nustatant, ar <i>būti</i> yra jungtis, ar</p>	<p>Jungtis (grynoji „būti“) (<i>copula</i>): <i>cop</i> semantiniu aspektu susieja neveiksmožinį predikatą (t. y. vardažodinę dalį, reiškiamą būdvardžiu daiktavardžiu, subūdvardėjusiu dalyviu (žymimas būdvardžiu), prieveiksmiu, įvardžiu, skaitvardžiu).</p> <p>Žymėti kaip uodegą, t. y. kaip priklausomąjį dėmenį.</p> <p>Jungtis sakinyje gali būti praleista.</p> <p>! Skirti nuo <i>aux</i>.</p> <p>PASTABA: lietuvių kalboje yra sudėtinių jungčių, pvz.,</p>	<p>1) <i>Būti</i> + dktv.: Ji yra [cop] <u>mama</u> [root]; ji yra [cop] <u>vonioje</u> [root]; tinklalapiuose [root] nėra [cop] <u>sąrašo</u>; darbų pradžia <u>2017 m.</u> [root]</p> <p>2) <i>Būti</i> + bdv.: Ji yra [cop] <u>graži</u>.</p> <p>3) <i>Būti</i> + dlv. (subūdvardėjęs, žymimas bdv.): Ji yra [cop] <u>mylima</u> [root] (galima, būtina ir pan.). Pastaba: šie dalyviai pagal <i>Morfuoklį</i> žymimi būdvardžiais.</p> <p>4) <i>Būti</i> + prv.: Jai yra [cop] <u>gerai</u> [root]; ji yra [cop] <u>namuose</u> [root];</p> <p>5) <i>Būti</i> + įv.: Ji yra [cop] <u>kitokia</u> [root]. Ji yra [cop] <u>mano</u> [root]. Jų buvo [cop] <u>keli</u> [root].</p> <p>6) <i>Būti</i> + sktv.: Jos yra [cop] <u>dviесе</u> [root]. Jų buvo [cop] <u>penketas</u> [root].</p> <p>Kiti pavyzdžiai:</p> <p>Kelionė yra [cop] <u>stebuklinga</u> [root].</p> <p>Mokykla buvo [cop] remonto <u>planuose</u> [root].</p> <p>Pastatai yra [cop] 30 metų <u>senumo</u> [root].</p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
	savarankiškas veiksmazodis: <i>Tokių pavyzdžių jau [advmod:emph] yra</i> [tai root, savarankiškas žodis, o ne jungtis, kadangi prisijungia pabrėžiamąją dalelytę <i>jau</i>].	<i>ta kelionė būtų buvusi svarbi: buvusi – cop nuo svarbi, o būtų – aux nuo buvusi.</i>	
csubj		Klauzinis subjektas (angl. <i>clausal subject</i>) (išskyrus tada, kai predikatas – neveikiamosios rūšies dalyvis, žr. <i>csubj:pass</i>).	<i>Man patinka, kad visi [nsubj] grįš [csubj] namo.</i>
		Bendratis ar padalyvis, atstojantys subjektą.	Mąstyti [csubj] yra svarbu. <i>Buvo tikslinga sudaryti [csubj].</i> <i>Praverstų matyti [csubj].</i> <i>Kvaila būtų gerti [csubj].</i> <i>Buvo girdėti griaudžiant [csubj].</i>
csubj:pass		Klauzinis subjektas, kurį valdo neveikiamosios rūšies dalyvis (pasyvas). Taip pat subjektu einančiai bendračiai, jei ją valdo pasyvas.	<i>Nuspręsta, kad sriuba [nsubj:pass] nebus [aux:pass] verdama [csubj:pass] pagal receptą.</i> <i>Teigiama, kad rytoj lis [csubj:pass].</i> <i>Siekiama didinti [csubj:pass] gimstamumą.</i>
dep		Naudojama tais atvejais, kai tarp žodžių neįmanoma nustatyti priklausomybės ryšio. Pažyma jungiama nuo	<i>Obligacijų savininkų susirinkimas šaukiamas, kai [dep]: Darbotvarkėje buvo iš [dep] 23 klausimai.</i>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
det		<p>artimiausios sakinio viršūnės.</p> <p>Žymimi būdvardiškieji įvardžiai (determinantai – anglų k. tai atitinka atskirą kalbos dalį), kurie ir morfologiškai, ir sintaksiškai žymimi <i>det</i> pažyma: <i>anoks, anas, joks, katras, kažkoks, kažkuris, kelintas, kiekvienas, kitas, kitoks, koks, kuris</i> (sintaksiškai nežymimi <i>det</i>, kai jungia santykinę klauzą (pažyminio šalutinį sakinį), tada – <i>nsubj, obj</i> ir <i>pan.</i>), <i>manas, pats, savas, šis, šitas, šioks, šitoks, tas, tavas, toks vienas</i> (nesupainioti su skaitvardžiu ir būdvardžiu!), <i>vienoks, visas, visoks</i>.</p> <p>Taip pat iš šių įvardžių padaryti junginiai (<i>bet koks, bet kuris, kažin koks, kai kuris, nė vienas, tam tikras, tas pats, toks pat...</i>).</p>	<p>Kurio [<i>det</i>] <i>namo tu nori?</i> <i>Suvažiavo visa</i> [<i>det</i>] <i>giminė.</i> <i>Po kiemą vaikštinėjo kažkokia</i> [<i>det</i>] <i>katė.</i> Patys <i>vaikai</i> atsakė. <i>Jis pats</i> nežinojo.</p> <p><i>Ten stovi namas, kurį</i> [<i>obj</i>] <i>noriu įsigyti.</i> <i>(kuris žymimas det, kai sakinyje klausiamasis; jei kuris vartojamas santykinėje klauzoje, sintaksinės pažymos gali būti nsubj, obj, obl, obl:arg, o morfologiškai DET).</i></p>
det:nummod		Įvardžiai, reiškiantys kiekį, suderinti su daiktavardžiu ir	<p><i>Turiu kelis</i> [<i>det:nummod</i>] <i>obuolius.</i> <i>(galima pakeisti: turiu 5 obuolius.)</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		turintys pažymą <i>det</i> morfologiniu lygmeniu (be to, jie lengvai pakeičiami skaitvardžiu): <i>keli, keleri, abu</i> .	<i>Universitete dirbu kelerius [det:nummod] metus.</i>
discourse		<p>Intarpai, kurie nepriskiriami pagrindinio sakinio sintaksinei konstrukcijai, atlieka kokią nors pragmatinę / kontekstinę funkciją (jungiami nuo artimiausios viršūnės arba nuo žodžio, su kuriuo susiję):</p> <ul style="list-style-type: none"> • jaustukai, pertarai (<i>na, žinai</i>), • punktavimas raidėmis, skaitmenimis, brūkšniais, burbuliukais, • emotikonai, ženklai, simboliai. <p>Įterptiniai žodžiai ir sustabarėję įterptiniai žodžių junginiai (arba</p>	<p><i>Jėzau [discourse], kaip baisu! Ai [discourse], tu juokauji. Na [discourse], <u>pasikalbėkime</u>.</i></p> <p><i>Į stadioną negalima įsinešti: a) [discourse] <u>ginklų</u>, b) [discourse] <u>maisto</u>, c) [discourse] <u>gėrimų</u>.</i></p> <p><i>Kaunas yra <u>Lietuvoje</u> 😊 [discourse].</i></p> <p><i>Deja, laimei, kaip tyčia, tiesa, vadinasi, viena vertus (žr. sąrašą gairėse)</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		<p>samplaikos, arba žymimi vidine pažyma <i>fixed</i>).</p> <p>! Kai kurie įterptiniai yra labiau įtraukti į sakinį, todėl žymimi kitomis pažymomis (žr. gairėse): <i>trumpai / kitaip sakant</i> [advcl]; <i>be jokios abejonės</i> [obl] ir t. t. Arba jei įmanoma nustatyti sintaksinį ryšį: <i>anot</i> [case] <i>autoriaus</i> [obl]; <i>mano nuomone</i> [obl]; <i>tyrimo duomenimis</i> [obl].</p>	
		Tvirtinamieji, neigiamieji žodžiai sakinyje, atskirti kableliais.	<i>Taip</i> [discourse], <i>šiandien <u>lis</u></i> .
dislocated		Sakinio priekyje arba gale priduriamai įterptiems elementams žymėti, kurie yra lyg už pagrindinės sakinio struktūros, bet vis tiek nurodo ką nors sakinyje: pabrėžia ką nors arba įveda į temą. Pažyma jungiama prie artimiausio dėmens viršūnės (įprastai – predikato).	<i>Mano draugas [dislocated], jis labai <u>protingas</u>.</i> <i>Jonas [dislocated], jis geriausias mano <u>draugas</u>.</i>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
f xed	<p>PASTABA: apstabarėjusi frazė neturi būti morfologinė samplaika, nes jos yra kaip vienas dėmuo (žr. lietuvių kalbos morfologinių samplaikų sąrašą).</p>	<p>Apstabarėjusioms frazėms (įvardžiams arrieveiksmiams, dalelytėms) žymėti sintaksiniu lygmeniu. Pirmas dėmuo yra pagrindinis, prie jo su f xed pažyma jungiami kiti dėmenys.</p>	<p><i>Jis mėgo <u>ne tik</u> [f xed] dainuoti, <u>bet ir</u> [f xed] šokti.</i> Daugiau pavyzdžių: <i>ne tik..., bet ir</i> <i>ne tik..., tačiau ir</i> <i>nors ir..., bet</i> <i>nors ir..., bet taip pat</i> Dalelytės <i>kad ir, kaip ir, taip ir, net ir, kaip tik vienas kitas; vienas nuo kito</i> (ir kitos prielinksninės konstrukcijos) <i>Įvardis visa tai</i> <i>tai yra</i> <i>kaip antai</i> <i>Kur tau!</i> <i>negana to, ... mažą to</i> <i>vis dar</i> <i>bent jau</i> <i>daug kur</i> <i>mažai kas</i> <i>daug kas</i> <i>dar tik</i> <i>kažkoks tai</i> <i>kaip sykis</i> <i>ne ką</i> (pvz., <i>Situacija <u>ne ką</u> [f xed] geresnė</i>) <i>kokį nori</i> (pvz., <i>gali kurti <u>kokius nori</u> [f xed] modelius</i>) <i>nori nenori</i> <i>Jėzau Marija</i> <i>Sveiki atvykę</i> <i>lyg / kaip / tarsi <u>niekur</u> [f xed] <u>nieko</u> [f xed]</i> <i>kas sau</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
			<i>kaip reikiant</i> <i>visa kas</i> <i>akis j akj</i> <i>visi iki vieno</i> <i>šiaip ar taip</i>
f at		<p>Struktūros, kuriose gretimi vienetai jungiami be aiškaus valdančiojo žodžio (pakartotas predikatas,rieveiksmis). Antras žodis jungiamas nuo pirmo (tai yra vidinė pažyma).</p>	<p><i>Šunelis <u>bėgo</u> bėgo [f at] ir sustojo. Susitikome <u>vėlai</u> vėlai [f at]. Aš <u>laukiu</u> [root] laukiu [f at].</i> <i>Aš <u>labai</u> labai [f at] laukiu.</i></p>
	<p>PASTABA: kai yra aiškus valdantis žodis, pažyma ne <i>f at</i>, nors tai ir pavadinimas, pvz.: <i>Žiedų [nmod] valdovas</i>.</p>	<p>Vardai, pavardės, pavadinimai (kai nėra aiškaus valdančiojo žodžio).</p> <p>Jeigu yra dviguba pavardė, antra pavardė eina <i>f at</i> ne nuo vardo, o nuo pirmos pavardės.</p>	<p><i>Jonas Stepšys [f at]</i> <i>Hilary Rodham [f at] Clinton [f at</i> nuo pirmo vardo] <i>Žemrietė, Miglė [f at].</i> <i>Los Andželas [f at].</i> <i>„Konstanta 42“ [f at].</i></p> <p><i>Laima Jancaitė [f at]-Skarbalė [f at</i> nuo pirmojo pavardės žodžio].</p>
		Onomatopėjos.	<p><i>Vanduo lašėjo <u>pliupt</u> pliupt [f at].</i> <i>Sundundėjo <u>dun</u> dun [f at] dun [f at].</i></p>
		Predikatų samplaika.	<p><i>Vaikai [insubj] <u>skubėjo</u> [root] grūdosi [f at].</i></p>
	<p>TESTAS: po vieną šie žodžiai gali egzistuoti, pvz.: <i>lopšelis-darželis</i> -</p>	Lygiavertės sąvokos, kada nėra valdančiojo žodžio ir nėra koordinacijos.	<p><i>...apima <u>informacinius</u> [amod], <u>vertinamuosius</u> [conj], <u>analitinius</u> [conj], <u>meninius</u> [conj] pramoginius [f at] ir <u>tarnybinius</u> [conj] informacinius [f at] žanrus.</i> <i>Pristatys <u>spektaklį</u> socialinę komediją [f at].</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
	<p>gali būti ir lopšelis, ir darželis.</p> <p>Jeigu vienas žodis iš junginio negali būti pavartotas (dingsta prasmė), tada <i>nmod: valstybės narės</i> - <i>valstybės</i> gali būti, bet pavartojus vieną žodį <i>narės</i> keičiasi reikšmė, todėl čia <i>nmod</i>.</p>		<p><i>Aukštyn žemyn</i> [f at], <i>kairėn dešinėn</i> [f at], <i>pirmyn atgal</i> [f at], <i>dvejus trejus</i> [f at], <i>daugiau mažiau</i> [f at].</p>
		<p>Brūkšniu sujungti du sintaksiškai lygiaverčiai būdvardžiai (dažniausiai su priesaga <i>-inis</i>), reiškia vieną kompleksinę daikto ypatybę ir yra jungiami <i>f at</i> pažyma nuo pirmojo dėmens.</p> <p>Taip pat brūkšniu jungiami du daiktavardžiai, reiškiantys vieno daikto ar reiškinio pavadinimą.</p> <p>! Nepainioti su <i>conj</i>.</p>	<p><i>Silabinė-toninė</i> [f at] eilėdara. <i>Klausiamieji-santykiniai</i> [f at] įvardžiai. <i>Socialinė-ekonominė</i> [f at] sistema.</p> <p><i>Lopšelis-darželis</i> [f at], <i>pasitarimas-seminaras</i> [f at], <i>kavinė-skaitykla</i> [f at], <i>festivalis-apžiūra</i> [f at], <i>skulptorius-architektas</i> [f at], <i>dažytojas-tinkuotojas</i> [f at], <i>sekretorė-referentė</i> [f at].</p>
<p>f at:foreign</p>	<p>PASTABA: pirmasis užsienio kalbos žodis žymimas kitokia pažyma, atsižvelgiant į esamą sintaksinį ryšį, o</p>	<p>Užsienio kalbų žodžiai (tai vidinė pažyma).</p>	<p>Filmo pavadinimas [<i>nsubj</i>] – „<i>One</i> [<i>root</i>] <i>two</i> [<i>f at:foreign</i>] <i>three</i> [<i>f at:foreign</i>]“.</p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
	<p><i>f at:foreign</i> pažyma naudojama tolesniems užsienio kalbos žodžiams žymėti ir eina nuo pirmojo užsienio kalbos žodžio.</p>		
iobj	<p>TESTAS: jei sakinyje du objektai, kurie abu galėtų būti žymimi <i>obj</i>, tai <i>iobj</i> žymimas mažiau tiesiogiai veiksmo veikiamas objektas (dažniausiai recipientas, t.y. gavėjas).</p> <p>PASTABA: tai vadinamasis pašalio objektas (žr. V. Labutis) (taip pat žr. <i>obl:arg</i>).</p>	<p>Netiesioginis objektas, tačiau taip pat ir pagrindinis sakinio argumentas (pažyma naudojama retai). Sakinyje paprastai 2-asis, mažiau veiksmo tiesiogiai veikiamas sakinio objektas. Dažnai tai recipientas (gavėjas), reiškiamas galininku ar kilmininku (bet ne naudininku).</p> <p>Kai viename sakinyje prie to paties predikato jungiamas tiesioginį objektą atstojantis šalutinis sakinio dėmuo (klauzinis komplementas), žymimas <i>ccomp</i>, arba</p>	<p><i>Aš <u>mokau</u> [root] studentus [iobj] matematikos [obj].</i></p> <p><i>Jis <u>moko</u> [root] studentus [iobj], kad gerai rašyti yra svarbu [ccomp].</i> <i>Aš <u>mokau</u> [root] studentus [iobj] spręsti [ccomp].</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		objektinė bendratis, žymima <i>ccomp</i> .	
list		<p>Fragmentai, kurie nėra laikomi sakiniais, nesudaro sintaksinės struktūros, o išdėstomi sąrašu, žymimi pažyma jungiant nuo kairės į dešinę. Tipiški pavyzdžiai – telefonai, el. pašto adresai.</p> <p>! Jeigu įmanoma nustatyti sintaksinius ryšius, naudojamos kitos pažymos.</p>	<p><i>Steve Jones, telefonas 063500000, el. paštas stevejones@stevejones.lt</i> (nuo <i>telefonas</i> iki <i>Steve – list</i>; nuo <i>paštas</i> iki <i>Steve – list</i>; nuo <i>063500000</i> iki <i>telefonas – appos</i>; nuo stevejones@stevejones.lt iki <i>paštas – appos</i>).</p>
mark		<p>Prijungiamieji jungtukai jungiami nuo klauzos predikato.</p> <p>! Prijungiamojo jungtuko funkciją atliekantys santykiniai įvardžiai (<i>kas, koks...</i>), santykiniai prieveiksmiai (<i>kur...</i>), dalelytės (<i>vos, mat...</i>), nežymimi <i>mark</i>, nes jų kalbos dalis – ne jungtukas.</p>	<p><i>Ačiū, kad [mark] man padėjai.</i></p>
nmod	Jeigu daiktavardis jungiamas prie daiktavardžio, jo galimos pažymos:	Nederinamieji pažyminiai, reiškiami daiktavardžiu ar daiktavardine fraze ir	<p><i>Direktoriaus [nmod] kabinetas.</i></p> <p><i>Jo [nmod] butas.</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
	<p><i>nmod, nmod:obl, nmod:arg, nmod:gov.</i></p> <p>IŠIMTIS: nesudaiktavardėję dalyviai, atliekantys daiktavardžių funkciją (<i>obj, nsubj, obl...</i>) ir galintys prisijungti žodžius, pvz.: neturintieji [<i>nsubj</i>] <i>patirties</i> [<i>obj</i>] <i>išėjo</i> [<i>root</i>].</p>	<p>einantys prieš pažymimąjį žodį.</p>	
		<p>Nederinamieji pažyminiai po pažymimojo žodžio (išskyrus nederinamieji pažyminiai, vartojami su veiksmažodiniais daiktavardžiais su <i>-imas, -ymas</i> – jie žymimi <i>nmod:arg</i>).</p>	<p><i>Mergaitė geltonais plaukais</i> [<i>nmod</i>]. <i>Arbata su cukrumi</i> [<i>nmod</i>]. <i>Darbas be jokių socialinių kontaktų</i> [<i>nmod</i>]. <i>Barnis su tėvais</i> [<i>nmod</i>]. <i>Vartai į kompleksą</i> [<i>nmod</i>]. <i>Daina apie meilę</i> [<i>nmod</i>]. <i>Filmas apie LDK kovas</i> [<i>nmod</i>]. <i>Įtaka vaikams</i> [<i>nmod</i>].</p>
		<p>Priedėlis prieš žodį (pagal tradicinę sampratą), pvz., pareigos. Bet kai kuriais atvejais taip pat ir po žodžio.</p> <p>! Skirti nuo <i>appos</i> (<i>Jonas, kaimynų sūnus</i> [<i>appos</i>])!</p>	<p>Rašytoja [<i>nmod</i>] <i>Kotryna Zylė</i> <i>Dienraštis „Respublika“</i> [<i>nmod</i>]</p> <p><i>Šalys narės</i> [<i>nmod</i>].</p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		Kiekį žyminčios konstrukcijos su prielinksniu iš, kaip <i>keli iš vyrų, trys iš mūsų</i> .	<i>Keli [nsubj] iš vyrų [nmod] vėlavo.</i> <i>Trys [nsubj] iš mūsų [nmod] susižvalgė.</i>
nmod:arg	TESTAS: pakeitus veiksmožodinį daiktavardį veiksmožodžio asmenuojamąją formą, kilmininkas virsta objektu arba subjektu: <i>turto valdymas – valdyti turtą</i> .	Veiksmožodinių daiktavardžių su <i>-imas, -ymas</i> (kaip <i>valdymas, vertinimas, identifikavimas, įgyvendinimas</i>) valdomi žodžiai. Išskyrus sukonkretėjusius, pvz., <i>tyrimas, sprendimas, atminimas, draudimas</i> ir kt., kurie žymimi <i>nmod</i> .	Turto [nmod:arg] <i>valdymo seminaras.</i> <i>Atstovavimas vargšams</i> [nmod:arg]. <i>Atsiribojimas nuo savo nuomonės</i> [nmod:arg]. Gyventojų [nmod:arg] <i>judėjimo procesai.</i> Valstybės [nmod:arg] <i>vedimas netinkamu keliu</i> [nmod:arg]. Produktų [nmod:arg] <i>patekimas į rinką</i> [nmod:arg].
nmod:gov	PASTABA: <i>keliadešimt, keliolika</i> nuspręsta nežymėti <i>det</i> , todėl tinka tos pačios taisyklės, kaip <i>daug, mažai, keletas</i> .	Daiktavardžiai, kuriuos valdo kiekį įvardijantys daiktavardžiai ir kiekiniairieveiksmiai ar įvardžiai, morfologiškai nežymimi <i>det</i> (<i>daug, mažai, daugiau, mažiau, keletas, tiek, kiek</i>). ! Skirti nuo atvejų, kai žymima ypatybė: <i>trijų aukštų pastatas; dviejų metrų ūgio vyras</i> – panašiai, kaip <i>juodos</i>	<i>Dauguma / grupė žmonių</i> [nmod:gov]. <i>Kuprinė gintaro</i> [nmod:gov]. <i>Tuntas architektų</i> [nmod:gov]. <i>Matau daug / mažai / daugiau / mažiau / keletą [obj] žmonių</i> [nmod:gov]. <i>Mes neturime tiek [obj] lėšų</i> [nmod:gov]. <i>30 [nummod:gov] proc. [nsubj] žmonių</i> [nmod:gov] žino, už ką atsakinga inspekcija. <i>Suorganizuota daugiau [nsubj:pass] seminarų</i> [nmod:gov].

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		<p><i>spalvos <u>suknelė</u>, jie žymimi nmod. Čia apibūdinama ypatybė ir nėra valdymo (plg. Du <u>metrai aukščio</u> [nmod:gov] – valdymas; <u>dviejų metrų</u> [nmod] aukščio – nėra valdymo, žymima nmod).</i></p>	
		<p>Konstrukcijos, išskiriančios daiktą ar dalyką iš kitų, panašios į <i>vienas gražiausių namų</i> ir t. t.</p>	<p><i><u>Vienas</u> [nsubj] <u>namų</u> [nmod:gov]. <u>Dalis</u> [nsubj] <u>namų</u> [nmod:gov].</i></p>
nmod:obl		<p>Aplinkybę reiškiantys daiktavardiškieji žodžiai, kuriuos prisijungia daiktavardžiai.</p>	<p><i><u>Populiarumas</u> Lietuvoje [nmod:obl]. <u>Darbas</u> namuose [nmod:obl]. <u>Konferencija</u> Vašingtone [nmod:obl]. <u>Darbas</u> iš namų [nmod:obl]. BET: <u>darbas</u> namie [advmod]; <u>darbas</u> lauke [advmod] (jeigu prieveiksmiai). <u>Unitai</u> iš Lvovo [nmod:obl]. <u>Tendencijos</u> pasauliniu lygiu [nmod:obl].</i></p>
		<p>Tikslinamosios aplinkybės.</p>	<p><i>Atvykau į <u>hotelį</u> Lido rajone [nmod:obl], šiaurės Italijoje [nmod:obl nuo rajone], Benatske lagūnoje [nmod:obl nuo Italijoje]. Filialo buveinė [nsubj]: Naugarduko g. 10/2, Vilnius [nmod:obl].</i></p>
nsubj		<p>Subjektas vardininko linksniu (tiek bendriniai, tiek tikriniai daiktavardžiai).</p>	<p><i>Gyventojai [nsubj] <u>pasitiki</u> [root] institucijomis.</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		Jeigu semantiškai vardininkas atrodytų kaip objektas, jis vis tiek žymimas <i>nsubj</i> .	<i>Man [obl:arg] patinka krepšinis [nsubj].</i>
		Įvardis, taip pat samplaikiniai įvardžiai.	<i>Tai [nsubj] man <u>nesiseka</u> [root]. Viskas [nsubj] <u>auga</u>. Kas nors [nsubj] tikrai <u>patatys</u>.</i>
	TESTAS: ar gali būti pakeičiama vardininku: <i>Nėra vandens – vanduo yra;</i> <i>Atėjo svečių – atėjo svečiai.</i> Jei pakeičiama ne vardininku, o, pavyzdžiui, galininku, tada laikoma objektu, o ne subjektu.	Taip pat: <ul style="list-style-type: none"> • neiginio kilmininkas (jei pakeitus į teigiamą, tampa vardininku): • dalies kilmininkas (jei galima pakeisti vardininku): 	<i><u>Nėra</u> [root] vandens [nsubj].</i> <i><u>Atėjo</u> [root] svečių [nsubj].</i>
		Šalutinio sakinio dėmens santykinis įvardis (vardininko linksnio).	<i>[statymas, kuris [nsubj] <u>įsigalios</u>.</i>
		Konstrukcijos <i>daugiau nei</i> , kai atitinka subjektą.	<i>Tatruose <u>dirbo</u> daugiau [nsubj] <u>nei</u> [mark] 11 000 [nummod:gov] darbuotojų [obl].</i> (Laikoma, kad praleistas daiktavardis: <i>daugiau darbuotojų nei 11 000 darbuotojų</i>)
		Dalyvis ar būdvardis, atliekantis subjekto sintaksinę funkciją.	<i>Studijuojantieji [nsubj] jau <u>atvyko</u> [root].</i>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		Konstrukcija <i>vienas</i> + <i>kilmininkas</i> , kai atitinka subjektą.	<i>Stovi vienas [nsubj] gražiausių [amod] namų [nmod:gov].</i>
nsubj:pass		Vardažodinis subjektas, kai sakinyje yra neveikiamosios rūšies dalyvis (pasyvas).	<i>Paveikslas [nsubj:pass] nutapytas [root] menininko. Tendencijos [nsubj:pass] puikiai apčiuoptos [root]. Bažnyčios [nsubj:pass] steigiamos [root].</i>
		! Jei neveikiamosios rūšies dalyvį valdo modalinis veiksmažodis, tokiu atveju subjektą irgi valdo modalinis veiksmažodis. Tad subjektas žymimas <i>nsubj</i> , o ne <i>nsubj:pass</i> .	<i>Knyga [nsubj] gali būti parašyta.</i>
nummod		Derinamieji skaitvardžiai (išskyrus raidinius kelintinius).	<i>Turiu tris [nummod] obuolius. Turiu 3 [nummod] obuolius. 3 [nummod] kabinetas. BET: trečias [amod] kabinetas.</i>
		Data: diena priklauso nuo mėnesio.	<i>Susitiksime vasario [nmod nuo dieną] 20 [nummod] dieną. 1998 [nummod] m. lapkričio [nmod nuo d.] 24 [nummod] d.</i>
		Adresas: namo numeris yra priklausomas nuo gatvės pavadinimo.	<i>Gyvenu Donelaičio g. 5 [nummod].</i>
		Kai skaitvardis nederinamas, žymi numerį, ne kiekį.	<i>Kambarys nr. 4 [nummod]. p. 8 [nummod]. Kosmos 212 [nummod].</i>
nummod:gov		Skaitvardžiai, valdantys daiktavardžius.	<i>Turiu dešimt [nummod:gov] obuolių. Turiu šimtą [nummod:gov] obuolių. Turiu milijoną [nummod:gov] eurų.</i>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		<p>! Priklausomybė brėžiama nuo daiktavardžio.</p> <p>BET: jei žodžių junginį sudaro skaitvardį valdantis įvardis ar daiktavardis, daiktavardį valdantis skaitvardis ir daiktavardis (pvz., <i>keliolika tūkstančių studentų, pusė šimto žmonių, keliasdešimt tūkstančių medžių, keletas šimtų žiūrovų, pora šimtų metų</i>), tuomet skaitvardis sintaksiškai (ne morfologiškai) žymimas kaip daiktavardis, t. y. jis valdo daiktavardį ir laikomas viršūne: <i>keliasdešimt tūkstančių [nmod:gov] medžių [nmod:gov nuo tūkstančių].</i></p>	
obj	PASTABA: jeigu sakinyje tik vienas objektas, jis žymimas <i>obj</i> (nepaisant to, kad toks pat būtų žymimas kaip <i>iobj</i> sakinyje su	Tiesioginis objektas, reiškiamas: <ul style="list-style-type: none"> • galininku • neiginio kilmininku • dalies kilmininku Predikatas – tranzityvinis veiksmažodis.	<i>Aš valgau [root] sriubą [obj]. Kėlė [root] ranką [obj].</i> <i>Nekėlė [root] rankos [obj].</i> <i>Pirko [root] pieno [obj].</i>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
	<p>dviem objektais) (žr. <i>iobj</i>).</p> <p>TESTAS: pakeitimas į neveikiamąją rūšį: objektinis linksnis pasikeičia į vardininką. Jei galima pakeisti, laikoma <i>obj</i>: <i>Mes laukiame [root] svečių [obj] – svečiai yra mūsų laukiami, laukiami svečiai.</i></p>	<p>Taip pat periferiniai tranzityvinių veiksmažodžių atvejai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kilmininkas (jei galima perfrazuoti į neveikiamąją konstrukciją: <i>obj>subj</i>); • naudininkas (jei galima perfrazuoti į neveikiamąją konstrukciją: <i>obj>subj</i>); • sangrąžinių veiksmažodžių valdomi linksniai, jei be sangrąžos dalelytės galima perfrazuoti į neveikiamąją konstrukciją. 	<p><i>Mes laukiame [root] svečių [obj] – svečiai yra mūsų laukiami; mūsų laukiami svečiai.</i></p> <p><i>Prezidentas atstovauja [root] Lietuvai [obj] – Lietuva atstovaujama prezidento.</i></p> <p><i>Jis vadovauja [root] projektui [obj] – projektas vadovaujamas jo.</i></p> <p><i>Klausausi [root] muzikos [obj] – klausoma muzika (galima pakeisti į neveikiamąją konstrukciją be sangrąžos dalelytės).</i></p>
	<p>TESTAS: <i>kurį valgau</i> galima pakeisti <i>maistą valgau</i>.</p>	<p>Šalutinio sakinio dėmens jungiamieji žodžiai <i>kuris, kuri</i>, jei atlieka objekto funkciją.</p>	<p><i>Maistas [root], kurį [obj] valgau.</i></p>
		<p>Kiekį žymintysrieveiksmiai, kurie valdo, pvz.: <i>daug</i>,</p>	<p><i>Reikia [root] daugiau [obj] klientų [nmod:gov].</i></p> <p><i>Matau [root] daugiau / mažiau [obj] žmonių [nmod:gov].</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
	<p>PASTABA: jeigu žodžius prisijungia jau sudaiktavardėję dalyviai, tai prisijungiamus žodžius galima žymėti pažymomis <i>nmod</i>, <i>nmod:obl</i> arba <i>nmod:arg</i>.</p>	<p><i>mažai, šiek tiek, truputį, daugiau, mažiau.</i></p> <p>Dalyviai, atliekantys daiktavardžių funkciją (<i>obj</i>, <i>nsubj</i>, <i>obl</i>, <i>obl:arg</i>), gali prisijungti objektą.</p>	<p><i>Neturintieji [nsubj] patirties [obj] išėjo [root].</i></p>
<p>obl</p>		<p>Vardažodis arba daiktavardinė frazė (daiktavardis, įvardis, žodžių junginys), laikoma vardažodine aplinkybe (<i>adjunct</i>), rodančia laiką, būdą, vietą, lyginimą, sąlygą.</p> <p>! Skirti nuo <i>obl:arg</i>.</p>	<p>Penktadienį [obl] lankiausi [root] koncerte [obl]. Po savaitės [obl] eisiu [root]. <i>Mirti [root] badu [obl].</i> <i>Dirbu [root] iš namų [obl]</i>, tačiau kai yra krypties reikšmė – <i>einu iš namų</i> – <i>obl:arg</i>. <i>Tu atrodai [root] geriau negu jis [obl].</i> <i>Šviesa šokinėja [root] kaip jonvabalys [obl].</i> <i>Tas dainininkas populiarus Lietuvoje [obl].</i> <i>Išvyksime visam mėnesiui [obl].</i> <i>Atrodai [root] kaip beprotis [obl].</i> <i>Vaikai čia ugdomi f ziniu [amod], doriniu, protiniu atžvilgiu [obl].</i> <i>Rankiniu būdu [obl].</i> <i>Šiuo [det] metu [obl], ne [advmod:emph] laiku [obl].</i> <i>Respondentai šiuo atveju [obl] nesutinka.</i> <i>Respondentai daugeliu [obl] atvejų [nmod:gov] pakeitė požiūrį.</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		<p><i>Obl</i> žymima: <i>vietoj ko, ant ko, prie ko</i> (vietos reikšme), <i>pagal ką, dėl ko, tarp ko</i> ir t. t. (sąrašas nėra baigtinis).</p> <p>Jeigu yra aukštesniojo laipsnio būdvardis ar prieveiksmis, lyginamosios aplinkybės jungiamos nuo jų, o ne nuo predikato.</p>	<p><i>Padėk ant stalo</i> [obl].</p> <p><i>Atrodai</i> [root] kaip beprotois [obl]. <i>Atrodai geriau nei jis</i> [obl]. <i>Gražesnis nei kiti</i> [obl] žmogus. <i>Viską padariau kitaip nei kiti</i> [obl].</p>
		<p>Lyginamosios konstrukcijos su <i>daugiau, mažiau</i> ir pan.</p>	<p><i>Mažiau</i> [obl] nei [mark] trečdalį [obl] laiko [nmod:gov] darbuotojai dirba tradicinėje darbo aplinkoje. <i>Tatruose dirbo daugiau</i> [nsubj] nei [mark] 11 000 [nummod:gov] darbuotojų [obl]. <i>Turiu daugiau</i> [obj] nei [mark] 30 [nummod:gov] proc. [obl] akcijų [nmod:gov]. <i>Geriamojo vandens parduota mažiau</i> dviem kubiniais metrais [obl]. <i>Atliko</i> [root] 2 proc. [obl] <i>mažiau</i> [obj] darbų [nmod:gov]. <i>Pastatė</i> [root] 3 pastatais [obl] <i>daugiau</i> [obj] negu praeitais metais [obl].</p>
		<p>Įterpiniai, rodantys šaltinį, kaip <i>mano nuomone, pasak jo</i> ar kt.</p>	<p><i>Mano nuomone</i> [obl], ... <i>Iš vienos pusės</i> [obl] viskas gerai, <i>iš kitos pusės</i> [obl] – gali būti geriau.</p>
		<p>Gali būti žymima frazėse su polinksniais.</p>	<p><i>Širdies sutrikimą galima pašalinti</i> elektros impulso [obl] pagalba [case]. <i>Žmonių</i> [obl] atžvilgiu [case].</p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
	<p>TESTAS: <i>kuriame gyvenu</i> galima pakeisti <i>name gyvenu</i>.</p> <p>PASTABA: jeigu priklausomuosius dėmenis prisijungia sudaiktavardėję dalyviai (žymimi daiktavardžiais), tai priklausomieji žodžiai gali būti žymimi <i>nmod</i>, <i>nmod:obl</i> arba <i>nmod:arg</i>, pavyzdžiui: <i>mylimasis iš kaimo</i> [<i>nmod:obl</i>].</p>	<p>Šalutiniai sakinio dėmenys su <i>kuris</i>, <i>kuri</i>, jeigu eina aplinkybe.</p> <p>Nesudaiktavardėję dalyviai, atliekantys daiktavardžių sintaksinę funkciją (<i>obj</i>, <i>nsubj</i>, <i>obl...</i>) ir prisijungiantys daiktavardines aplinkybes. (Jie taip pat gali prisijungti žodžius, žymimus <i>obj</i>, <i>obl:arg</i> pažymomis, kaip atitinkami veiksmažodžiai.)</p>	<p><i>Namas, kuriame</i> [<i>obl</i>] <i>gyvenu</i>.</p> <p><i>Gyvenantys / gyvenantieji</i> [<i>nsubj</i>] mieste [<i>obl</i>] <i>balsavo</i> [<i>root</i>] <i>aktyviau</i>.</p>
obl:agent	<p>TESTAS: neveikiamosios rūšies dalyvį pakeitus asmenuojamuoju veiksmažodžiu kilmininkas virsta vardininku – subjektu: <i>inspekcijos vykdoma programa</i> – <i>inspekcija vykdo programą</i>.</p>	<p>Veikėjo kilmininkas + neveikiamosios r. dalyvis.</p>	<p><i>Katė buvo nusivyta šuns</i> [<i>obl:agent</i>]. <i>Inspekcijos</i> [<i>obl:agent</i>] <i>vykdoma programa</i>. <i>Vilniaus gidų</i> [<i>obl:agent</i>] <i>organizuojama akcija</i>. <i>Uraganų</i> [<i>obl:agent</i>] <i>padaryta žala</i>. <i>Kultūros</i> [<i>obl:agent</i>] <i>sąlygoti skirtumai</i>. <i>Rekomenduotas visuomeninių organizacijų</i> [<i>obl:agent</i>]. <i>Kopūsto galva, plakama vėjo</i> [<i>obl:agent</i>]. <i>Mano</i> [<i>obl:agent</i>] <i>parašytas darbas</i>.</p>
obl:arg	<p>TESTAS: kaip atskirti, kada linksnis ar prielinksninė konstrukcija yra</p>	<p>Nepagrindiniams (<i>oblique</i>) argumentams žymėti, kad būtų galima šiuos argumentus atskirti nuo</p>	<p><i>Važiavau į miestą</i> [<i>obl:arg</i>]. (Nepagrindinis (<i>oblique</i>) objektas, taigi pažymėtas <i>obl:arg</i> – nurodoma kryptis, ją rodo tik judėjimo veiksmažodžiai). <i>Slysta ežeran</i> [<i>obl:arg</i>].</p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
	<p>aplinkybė ir žymėtina <i>obl</i>, o kada – nepagrindinis (<i>oblique</i>) argumentas – objektas, ir žymėtina <i>obl:arg</i>: jeigu linksnis ar prielinksninė konstrukcija teoriškai įmanomi su įvairesniais veiksmažodžiais (pvz., ir judėjimo, ir statinę būseną žyminčiais), tada tai – aplinkybė; jei vartojama tik su tam tikrais veiksmažodžiais (pavyzdžiui, tik judėjimo), laikoma objektu. Nelyginama su būsenos veiksmažodžiais.</p>	<p>aplinkybių, ypač <u>prielinksninėms konstrukcijoms</u> (bet ne aplinkybėms!) žymėti.</p> <p>! Nepainioti su vietininku – vietininkas yra aplinkybė, taigi žymimas <i>obl</i> (pavyzdžiui, <i>gyvenu mieste [obl]</i>), o pažyma <i>obl:arg</i> žymimas objektas, ne aplinkybė (pvz., kryptis: <i>einu į miestą</i>).</p> <p><i>Obl:arg</i> (ne <i>obl</i>) žymimi: <i>į ką, per ką, po ką, apie ką</i> ir pan. (sąrašas nėra baigtinis).</p>	<p>Aš nenorėčiau blogai <u>kalbėti</u> butų tarnybų [<i>obl:arg</i>] adresu [<i>case</i>]. (Konstrukcija su polinksniu, atitinka nepagrindinį objektą, galima pakeisti – <i>apie butų tarnybas</i>.)</p> <p>Už viską [<i>obl:arg</i>] atgailauti.</p> <p>Naršo po kanalus [<i>obl:arg</i>].</p>
	<p>TESTAS: pakeitimas į neveikiamąją rūšį: pakeitus naudininkas nepavirsta į vardininką.</p>	<p>Naudininkas – atliekantis recipiento (gavėjo) semantinę funkciją.</p>	<p><i>Jis davė man</i> [<i>obl:arg</i>] knygą [<i>obj</i>]. (Knyga man duota – nevirsta į subjektą.)</p>
	<p>PASTABA: kai yra antrinis (būtinasis) predikatyvas, žymima</p>	<p>Įnagininkas (dktv., bdv., dlv.), vartojamas su veiksmažodžiais <i>laikyti</i>,</p>	<p><i>Laikau jį geru žmogumi</i> [<i>obl:arg</i>].</p> <p><i>Jis buvo paskirtas ministru</i> [<i>obl:arg</i>].</p> <p><i>Vadinkite mane</i> [<i>obj</i>] Izmaeliu [<i>obl:arg</i>].</p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
	<p>xcomp, pvz.: <u>Skelbiu šį sąrašą baigtą</u> [xcomp]. Atsakingas [xcomp] paskiriamas tas padalinys. Ministerija paskelbė bursianti [xcomp] darbo grupę. BET: <u>Skelbiu šį sąrašą baigtu</u> [obl:arg].</p>	<p>(pa)skelbti, (pa)skirti, (pa)vadinti, pripažinti, virsti, (pa)versti, įvardinti.</p>	<p>Darbuotojai <u>skiriami</u> darbų vadovais [obl:arg]. Kaimynė <u>pavadino jį</u> geru [obl:arg]. Teismas <u>pripažino jį</u> nekaltu [obl:arg]. <u>Skelbiu sąrašą baigtu</u> [obl:arg]. Tos nuotraukos <u>pavirto</u> komiksiu [obl:arg].</p>
	<p>PASTABA: nežymimas nsubj.</p>	<p>Subjekto naudininkas.</p>	<p>Man [obl:arg] yra <u>šalta</u>.</p>
	<p>TESTAS: galima įterpti ir prielinksinį su: <u>rašau su pieštuku</u>.</p>	<p>Įrankis, priemonė, reiškiamas įnagininku.</p>	<p><u>Rašau pieštuku</u> [obl:arg].</p>
		<p>Kiti objektiniai įnagininkai, neatitinkantys obj testo (t. y. pakeitimo į neveikiamąją konstrukciją).</p>	<p><u>Tikiu tavimi</u> [obl:arg].</p>
		<p>Būdvardžių valdymas: jei būdvardis prisijungia linksnį ar prielinksninę konstrukciją, kurie yra apriboti būdvardžio semantikos.</p>	<p><u>Vertas ko? Pilnas ko? Gausus ko?</u> <u>Pilnas vandens</u> [obl:arg].</p>
	<p>PASTABA: jeigu žodžius prisijungia sudaiktavardėję dalyviai, jie prisijungia žodžius, kurie žymimi</p>	<p>Nesudaiktavardėję dalyviai, atliekantys daiktavardžių sintaksinę funkciją (obj, nsubj, obl...) ir galintys prisijungti kitus žodžius. (Jie</p>	<p><u>Važiuojantieji</u> [nsubj] į miestą [obl:arg] pavėlavo [root].</p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
	<i>nmod, nmod:obl</i> arba <i>nmod:arg</i> .	taip pat gali prisijungti ir <i>obj, obl</i> pažymomis žymimus žodžius, kaip atitinkami veiksmažodžiai).	
orphan		<p>Tai praleista sakinio dalis, dažniausiai predikatas. Žymima tada, kai be jos žymėjimo sakinio struktūra būtų klaidinanti.</p> <p>Predikato funkciją įgauna žodžiai tokia pirmumo tvarka: <i>nsubj</i> (arba <i>nsubj:pass</i>) > <i>obj</i> > <i>iobj</i> > <i>obl</i> (arba <i>obl:arg</i>) > <i>advmod</i> > <i>csubj</i> (arba <i>csubj:pass</i>) > <i>xcomp</i> > <i>ccomp</i> > <i>advcl</i> > <i>dislocated</i> > <i>vocative</i>, o pažyma <i>orphan</i> žymimi žodžiai, kurie yra valdomi praleisto predikato.</p>	<p><i>Aš mėgstu šunis, o tu [conj] kates [orphan].</i> <i>Mergaitėms ji davė lėlių, o berniukams [orphan] mašinėlių [conj].</i> <i>Kaimo gyventojai paliko namus – dauguma [conj] amžiams [orphan].</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		Kai lieka tik jungtis ar pagalbinis veiksmažodis (<i>cop, aux, aux:pass</i>), ji perima predikato funkciją.	<i>Jis buvo [cop] piktas, o ji [nsubj] nebuvo [conj].</i>
		<p>Jei praleistas vardažodis, tai kiti žodžiai perima jo funkciją (<i>orphan</i> pažyma nenaudojama).</p> <p>Jei praleistas vardažodis, jo funkciją perima kiti žodžiai tokia pirmumo tvarka: <i>amod</i> (atributas) > <i>nummod</i> (skaitvardis) > <i>det</i> (determinantas) > <i>nmod</i> (nederinamieji pažyminiai) > <i>case</i> (prielinksniai).</p>	<i>Noriu oranžinių [obj].</i>
parataxis		Kai susiejami du ar daugiau nepriklausomų sakinio dėmenų (klauzų), kurie nesusiję sintaksiniais ryšiais (prijungimu, sujungimu).	<i>Pagarbiai laikydamasis tradicijų, <u>gražinau</u> skolas (keturi eurai už kebabą nesiskaito [parataxis] – čia buvo dovana).</i>
		<p>Autoriaus žodžiai ir tiesioginė kalba</p> <p>! Nepainioti su <i>ccomp</i>: <i>Jonas <u>pasakė</u>, kad eina [ccomp] namo. Tuo atveju, kai žodis ar žodžių junginys</i></p>	<p><i>Jonas <u>pasakė</u>: einu [parataxis] namo.</i> <i>Jonas <u>pasakė</u>: „Einu [parataxis] namo“.</i> <i>Vyras, Jonas pasakė [parataxis], <u>išvyko</u> [root] anksti ryte.</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		nėra laikomas įterpiniu ir yra atskirtas tik kableliu (be jungtuko), taip pat žymima <i>ccomp</i> .	
		Įterptinis sakinio dėmuo (ne tiesioginės kalbos atveju), kai turi gramatinį centrą (predikatą).	Pvz.: aišku, atrodo, gaila, keisčiausia, pasirodo, kaip teigiama pranešime ir pan. Šiandien, sakau [parataxis], <u>lis</u> .
		Paaiškinimai skliaustuose: vienas žodis ar sakiny (įspraudai). ! Nepainioti su <i>appos</i> (kai yra santrumpos): Vytauto Didžiojo <u>universitetas</u> (VDU [appos]).	<u>Vašingtonas</u> (CNN [parataxis]). <u>Išplautas</u> Lietuvos įvaizdis (atnaujinta [parataxis] 11:49). <u>Lietuvos energetikos institutas</u> (toliau [advmod]) – Institutas [parataxis]). <u>Išvengti Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo</u> (toliau [advmod]) – ADTA! [parataxis]) reikalavimų pažeidimų. <u>IT naudojimo indeksas</u> (angl. Networked [parataxis] Readness Index). <u>Sėdi Jonas</u> (nuotraukoje [parataxis] dešinėje). <u>Vaikų imties</u> (n = 4186) [parataxis] duomenys.
punct		Skyrybos ženklams žymėti.	
		Sakinio pabaigos skyrybos ženklas jungiamas nuo <i>root</i> .	Žmonės <u>laukė autobuso</u> . [punct].
		Vienarūšes sakinio dalis atskiriantys skyrybos ženklai jungiami nuo dešinėje esančių žodžių, taip pat prieš vardijant dvitaškis žymimas nuo dešinėje	Juokėsi mama, [punct] <u>tėtis</u> , [punct] <u>senelis</u> ir vaikai. <u>Čia augo spygliuočiai</u> : [punct] <u>eglės</u> , <u>pušys</u> , <u>maumedžiai</u> . <u>Vilnius</u> – [punct] Lietuvos <u>sostinė</u> .

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		esančios artimiausios viršūnės, o brūkšnys (kai praleista jungtis) – nuo dešinėje esančios viršūnės.	
		Jei skyrybos ženklai išskiria konstrukciją (yra poriniai arba du), tada jie žymimi nuo tos konstrukcijos pagrindinio žodžio.	<i>Kine jie žiūrėjo f lma „Pietinia kronikas“.</i> <i>Vytauto Didžiojo universitetas (VDU).</i>
		Tiesioginėje kalboje skyrybos ženklai gali būti jungiami nuo citatos viršūnės arba nuo šaknies.	<i>„Sveiki!“ [punct nuo sveiki] – [punct nuo šūktelėjo] šūktelėjo teta.</i> <i>„Šios užduotys jau įvykdytos, [punct nuo pranešė] – [punct nuo pranešė] pranešė kolega.</i>
		Abu kableliai (arba vienas), kuriais išskiriami įterpiniai, išplėstinės aplinkybės ir pan., jungiami nuo įterpinio, aplinkybės ar pan. viršūnės, bet tik kai tas dėmuo įsiterpia į pagrindinį. O jei po įterpinio, išplėstinių aplinkybių, išplėstinio pažymio eina sujungiamuoju ar prijungiamuoju jungtuku prasidedantis dėmuo, tada jis prisijungia jo kairėje esantį kablelį.	<i>Mes, [punct] žinoma, [punct] dar susitiksime.</i> <i>Prašydo gėlė, [punct] per gimtadienį padovanota mamos.</i> <i>Dabar klausykis, [punct nuo brolių] broli, [punct nuo pagalvok] o po to pagalvok.</i>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
reparandum		Skirta kalbėtojo padarytoms ir pataisytoms kalbos klaidoms žymėti. Klaidingas žodis žymimas <i>reparandum</i> ir eina nuo teisingo.	<i>Ir vėliau [reparandum], anksčiau mes turėjome problemų. Aš esu mačiusi tokių mokyt- [reparandum] dėstytojų. Aš kalbėjau ir [reparandum] ir mane pertraukė.</i>
root		Vientisinis predikatas (jei yra keli, kairiausiai esantis).	<i>Mes kalbėjomės [root].</i>
		Kai yra sudėtinis vardažodinis predikatas, žymimas vardažodinis predikato dėmuo.	<i>Kelionė yra [cop] stebuklinga [root].</i>
		Kai yra sudėtinis veiksmažodinis predikatas su <i>būti</i> , žymimas veiksmažodinis predikato dėmuo.	<i>Parke buvo [aux] girdėti [root] muzika. Jis buvo [aux:pass] perkeltas [root] į kitas pareigas. Mergaitei buvo [cop] sunku [root] susikaupti [csubj].</i>
		Kai yra veiksmažodinis predikatas su modaliniu veiksmažodžiu, žymimas modalinis veiksmažodis. ! Atkreipti dėmesį, prie kurio sudėtinio predikato dėmens jungiami kiti žodžiai: nuo pirmojo dėmens jungiamas subjektas, o nuo antrojo – objektas, aplinkybės.	<i>Jis norėjo [root] pasitarti [xcomp]. Procedūra gali [root] būti [aux:pass] tęsiama [xcomp]. Į košę gali [root] įdėti [xcomp] šiek tiek [obj]; jungiamas nuo įdėti] mėsos [nmod:gov]. Mes turime [root] pasikalbėti [xcomp] su juo [obl:arg; jungiamas nuo pasikalbėti].</i>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		<p>Sudėtiniame sakinyje su šalutiniu dėmeniu viršūnė – pagrindinio dėmens predikatas.</p> <p>! Jeigu predikatas – sudėtinis, šalutinis sakinio dėmuo dažniausiai jungiamas nuo paskutinio predikato dėmens.</p>	<p>Aš supratau [root], kad nespėsiu [ccomp]. Aš noriu [root] žinoti [xcomp], ką tu veiki [ccomp nuo žinoti].</p> <p>! Tačiau gali būti ir kitaip: <i>Jeigu dukrelė atsisako dėvėti tam tikrus rūbus, nes ji atrodo [advcl] su jais „stora“ arba „liesa“, nederėtų [root] primygtinai piršti.</i></p>
		<p>Kai sudėtinio sakinio dėmenys lygiaverčiai (sujungiamieji, bejungtukiai sakiniai), root – kairiausiai esantis predikatas.</p>	<p>Mes kalbėjomės [root], o jie tylėjo [conj]. <i>Paukštį puošia [root] plunksnos, o žmogų gražina [conj] protas.</i> Aš bėgu [root], jis vejasi [conj].</p>
vocative	TESTAS: turi būti tikrai kreipiamasi į asmenį, gyvą ar negyvą dalyką, antgamtinę būtybę.	<p>Kreipinys. Priklausomybė žymima nuo predikato.</p> <p>! Skirti nuo jaustukų šauksmininko linksniu (pvz., Jėzau [discourse], kaip <i>baisu</i>.)</p>	Jonai [vocative], smagu tave matyti.
xcomp		Sudėtinio veiksmažodinio predikato bendračiai (taip pat antrai bendračiai) žymėti (turi būti subjektinė bendratis):	

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		<ul style="list-style-type: none"> modaliniai vksm. (<i>galėti, sugebėti, pajėgti, pavykti, privalėti, turėti, reikėti, tekti, norėti, geisti, trokšti, ketinti, vertėti</i>) + bendratis; faziniai vksm. (<i>pradėti, baigti, imti, mesti</i>) + bendratis. <p>! Skirti nuo <i>ccomp</i>.</p>	<p><i>Mergaitė nepajėgė [root] susikaupti [xcomp].</i> <i>Jis norėjo [root] pasitarti [xcomp].</i> <i>Senelis nori [root] galėti [xcomp] dirbti [xcomp].</i> <i>Vadovas gali [root] pavesti [xcomp] dirbti [ccomp].</i> <i>Galėdavo [root] nė saulės nebūti [xcomp].</i> <i>Jis pradėjo [root] studijuoti [xcomp].</i></p>
		Dalyviui, kai jis yra sudėtinio predikato dalis, o abiejų sudėtinio predikato dėmenų subjektas tas pats.	<p><i>Jis galėjosi neapsimokėjęs [xcomp].</i> <i>Ji sakė suprantanti [xcomp].</i> <i>Jie tikino gavę [xcomp] atsakymą.</i></p>
		<p>Būtinajam antriniam predikatyvui žymėti (pagrindinio predikato komplementas / predikato vardažodinė dalis, kai yra sudurtinis predikatas su negrynąja jungtimi). Negrynosios jungtys: <i>apsimesti, atrodyti, darytis, dėtis, jaustis, (iš)likti, padaryti, pasidaryti, pasijusti, pasirodyti, rodytis, tapti.</i></p>	<p><i>Mergaitė atrodė [root] pavargusi [xcomp].</i> <i>Jis atrodė [root] šlykštakai [xcomp].</i> <i>Kurie atstovai pasirodė [root] geriausiai [xcomp].</i> <i>Visuomet jaučiuosi [root] esąs [cop] priedas [xcomp].</i> <i>Tie asmenys lieka [root] kvailio vietoje [xcomp].</i> <i>Jis lieka [root] atviras [xcomp].</i> <i>Senukas dedasi [root] traukiąs [xcomp] didžiulį ešerį.</i> <i>Katinas tik apsimeta [root] miegąs [xcomp].</i> <i>Ląstelės išliko [root] nepakitusios [xcomp].</i> <i>Šis klausimas liko [root] slėpiniu [xcomp].</i> <i>Ji pasirodė [root] gera [xcomp].</i></p>

UD pažyma	Testas / pastaba	Taikymas	Pavyzdžiai
		<p>Taip pat atvejai su įnagininku su tais pačiais veiksmažodžiais ir veiksmažodžiu <i>būti</i>.</p>	<p><i>Nepiniginiais įnašais [xcomp nuo būti] gali [root] būti [xcomp] turtas.</i> <i>Bendrovės administracijos vadovu [xcomp] yra direktorius.</i> <i>Tikintieji būdavo stebėtojai [xcomp].</i> <i>Paveldosauga turi [root] tapti [xcomp nuo turi] garantu [xcomp].</i> <i>Didžiu politiku [xcomp] dėjosi šitas liesas vyras.</i> <i>Šis klausimas liko slėpiniu [xcomp].</i></p>